

Министерство на земеделието и храните

**Оперативен анализ
за основни земеделски култури**

(Бюлетин № 25/2016)

София, 22 юни 2016 г.

Съдържание

1	Проведени основни селскостопански мероприятия към 16.06.2016 г.	3
1.1	Жътва на есенници	3
1.2	Реколта от пролетници.....	4
1.3	Трайни насаждения и етерично-маслени култури.....	5
2	Външна търговия с основни земеделски култури.....	6
2.1	Зърнени и маслодайни култури.....	6
2.2	Плодове и зеленчуци	8
3	Цени	9
3.1	Зърнени и маслодайни култури.....	9
3.2	Плодове и зеленчуци	10
4	Приложение – справки за ход на жътвата на ечемик и реколта от трайни насаждения и етерично-маслени култури по области.....	12

Забележка: Материалът включва оперативни данни, които нямат статистически характер, а служат само като ориентир за текущото състояние на пазара, в т. ч.: оперативна информация относно проведените основни селскостопански мероприятия по данни от областните дирекции „Земеделие“ и текуща информация относно товарите с основни зърнени и маслодайни култури, преминали границите на страната чрез основните пристанища.

1 Проведени основни селскостопански мероприятия към 16.06.2016 г.

1.1 Жътва на есенници

Жътва на есенници към 16.06.2016 г., сравнено със същия период на 2015 г.

	16.06.2016					Изменение на годишна база, %			
	Площи за реколтиране (дка)	Реколтирани площи (дка)	% реколтирани площи	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)	Площи за реколтиране (дка)	Реколтирани площи (дка)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)
пшеница	11 295 372	200	0,002%	84	420	7,9%	-42,9%	-	-4,5%
ечемик	1 633 146	62 718	4,0%	26 887	429	-4,9%	-0,1%	9,3%	8,6%
масл. рапица	1 688 177	550	0,03%	100	182	4,7%	-75,9%	-78,6%	-79,8%
ръж	68 888	*	*	*	*	31,3%	-	-	-
тритикале	139 881	*	*	*	*	23,2%	-	-	-

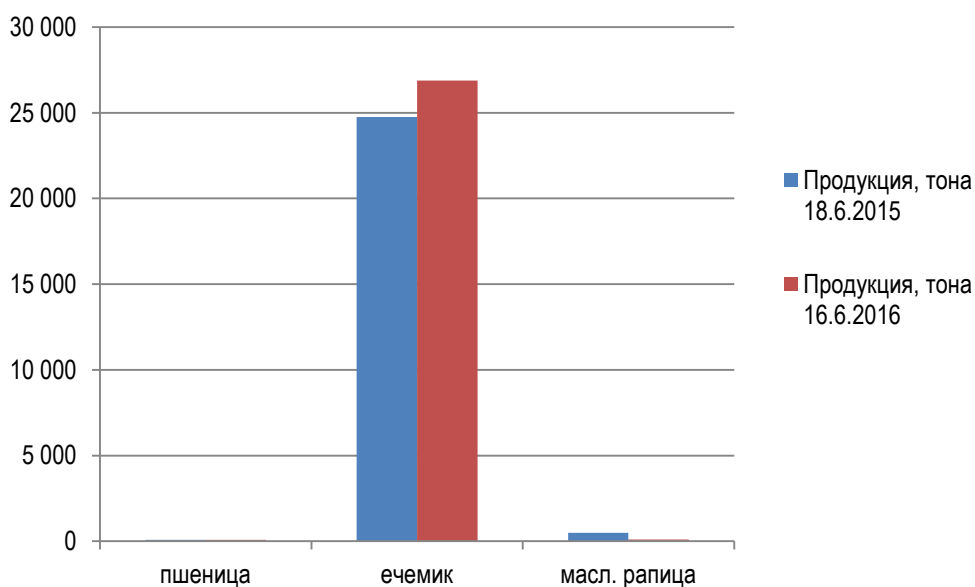
Източник: оперативни данни от областните служби „Земеделие“, обработени от МЗХ

Забележка: Площи за реколтиране = Засети площи – Пропаднали площи

* Няма данни

По оперативни данни, към 16.06.2016 г. жътвата на есенници е стартирала и първите количества са прибрани - 84 тона пшеница, 26,9 хил. тона ечемик и 100 тона маслодайна рапица. В сравнение със същия период на 2015 г., продукцията от ечемик е с 9,3% повече, докато тази от маслодайна рапица е със 78,6% по-малко. Към този момент, при пшеницата и маслодайната рапица – реколта `2016, се отчита по-нисък среден добив спрямо предходната година, а при ечемика – по-висок.

Продукция от основни есенни култури към 16.06.2016 г., сравнено със същия период на 2015 г.

1.2 Реколта от пролетници

По оперативни данни, към 16.06.2016 г. са реколтирани 11,6 хил. тона картофи, 345 тона домати, 42 тона пипер и 3 тона дини. Продукцията от домати и пипер е съответно с 55,1% и 88,9% под нивото, отчетено към същия период на предходната година, докато тази от картофи надхвърля над 2 пъти производството отпреди една година.

При доматите и пипера се наблюдава понижение на средния добив спрямо реколта `2015, съответно с 35,6% и 61,7%. При картофите на този етап се отчита по-висок среден добив – с 19,2%.

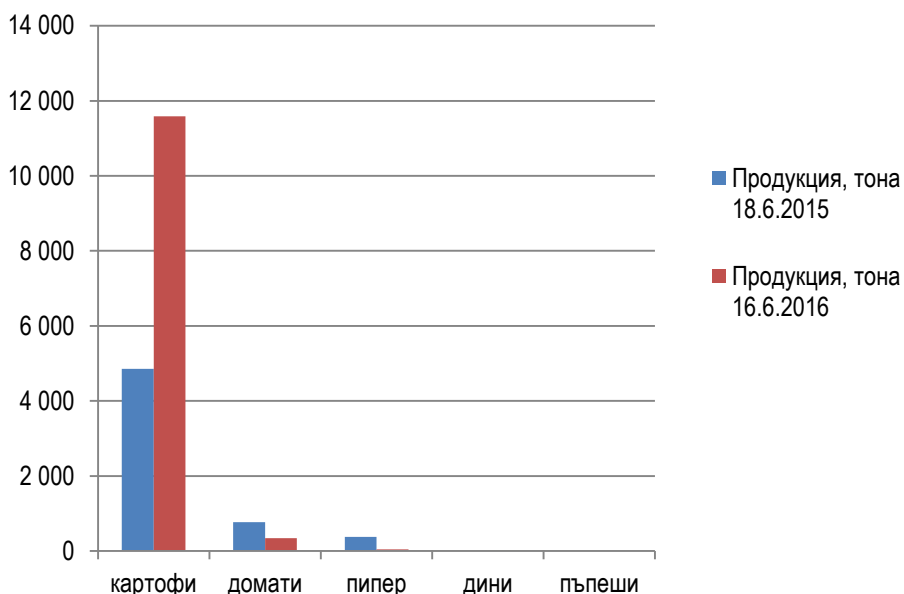
Реколта от пролетници към 16.06.2016 г., сравнено със същия период на 2015 г.

	16.06.2016				Изменение на годишна база, %			
	Засадени площи (дка)	Реколтирани площи (дка)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)	Засадени площи (дка)	Реколтирани площи (дка)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)
картофи	104 313	11 746	11 590	987	9,6%	100,4%	138,8%	19,2%
домати	40 077	268	345	1 289	29,7%	-30,2%	-55,1%	-35,6%
пипер	35 498	70	42	600	5,6%	-71,1%	-88,9%	-61,7%
дини	27 284	30	3	100	-	-	-	-
пъпеш	*	*	*	*	-	-	-	-
фасул	33 366	20	1	50	-	-	-	-
градински грах	21 828	890	188	211	52,7%	-39,0%	-66,6%	-45,2%
леца	*	*	*	*	-	-	-	-
соя	*	*	*	*	-	-	-	-
ориз	*	*	*	*	-	-	-	-
овес	*	*	*	*	-	-	-	-
сорго	*	*	*	*	-	-	-	-
шарен слънчоглед	*	*	*	*	-	-	-	-
царевица силажна	*	*	*	*	-	-	-	-
пролетен ечемик	29 809	100	12	120	-	-	-	-
фуражен грах	103 471	2 964	10 964	3 699	31,7%	-23,8%	151,9%	230,6%
захарно цвекло	*	*	*	*	-	-	-	-
памук	*	*	*	*	-	-	-	-
лен	900	325	11	34	-	-	-	-
тютюн ориент.	47 341	500	6	12	-	-	-	-
тютюн Бърлей	*	*	*	*	-	-	-	-
тютюн Вирджиния	*	*	*	*	-	-	-	-

Източник: оперативни данни от областните служби „Земеделие“, обработени от МЗХ

* Няма данни

**Продукция от основни пролетници - зеленчукови култури към 16.06.2016 г.,
сравнено със същия период на 2015 г.**

1.3 Трайни насаждения и етерично-маслени култури

Продължава прибирането на реколтата от трайни насаждения и етерично-маслени култури. По оперативни данни, към 16.06.2016 г. е събрана продукцията от череша в размер на 15 187 тона, от маслодайна роза – 12 043 тона, от ягоди – 4 961 тона, от вишни – 187 тона, от малини – 20 тона, от кайсии – 3 тона и от ябълки – 2 тона. Спрямо същия период на 2015 г. се отчита увеличение на производството и средните добиви при ягодите, маслодайната роза и малините.

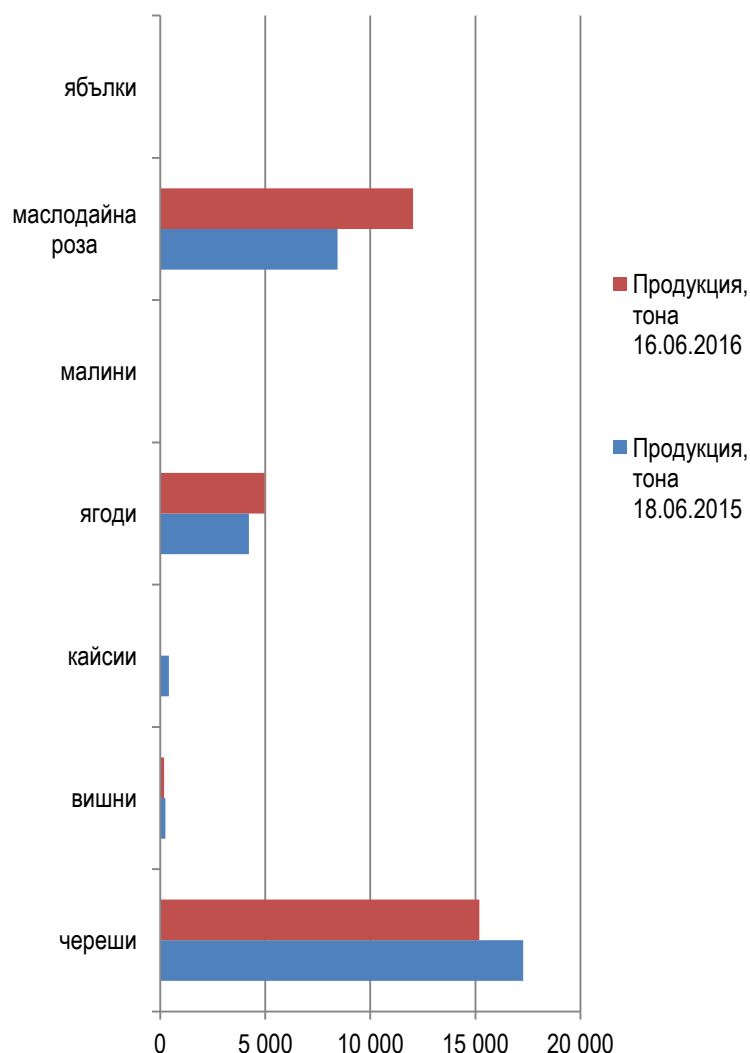
**Реколта от трайни насаждения и етерично-маслени култури към 16.06.2016 г.,
сравнено със същия период на 2015 г.**

	16.06.2016				Изменение на годишна база, %			
	Плододаващи площи (дка)	Реколтирани площи (дка)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)	Плододаващи площи (дка)	Реколтирани площи (дка)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)
череша	74 702	38 750	15 187	392	-1,5%	12,3%	-12,1%	-21,8%
вишни	12 655	706	187	265	-1,6%	-23,3%	-24,3%	-1,5%
кайсии	26 133	18	3	183	0,9%	-97,6%	-99,3%	-66,7%
ягоди	10 143	7 922	4 961	626	-3,1%	15,3%	17,5%	2,0%
малини	16 856	150	20	130	16,7%	-8,5%	100,0%	106,3%
маслодайна роза	32 883	31 721	12 043	380	-0,3%	-2,1%	42,6%	45,6%
ябълки	46 309	150	2	10	-	-	-	-

Източник: оперативни данни от областните служби „Земеделие“, обработени от МЗХ

* Няма данни

**Производството от трайни насаждения и етерично-маслени култури към 16.06.2016 г.,
сравнено със същия период на 2015 г.**

2 Външна търговия с основни земеделски култури

2.1 Зърнени и маслодайни култури

Основни зърнени и маслодайни култури - пшеница, ечемик и рапица (пазарна година, стартираща през м. юли)

През последната седмица през Пристанище Варна¹ не е реализиран експорт на пшеница, ечемик и рапица. Общото количество пшеница, преминало през порта от 01.07.2015 г. до 19.06.2016 г., е с 34,8% повече спрямо същия период на предходната пазарна година, възлизайки на 1 702 хил. тона. В същото време, износът на ечемик и рапица през пристанището се осъществява с по-бавни темпове от миналогодишния, като до момента са изнесени съответно с около 17% и 42% по-малко количества.

¹ През последните няколко години Пристанище Варна формира около 50% от общия експорт на пшеница и царевица и около 30% от този на ечемик, слънчоглед и рапица.

Износ на пшеница, ечемик и рапица от „Пристанище Варна“ ЕАД, тона

Продукти	01.07.2014 – 19.06.2015	01.07.2015 – 19.06.2016	Изменение
пшеница	1 262 156	1 702 005	34,8%
ечемик	182 882	152 589	-16,6%
рапица	157 515	91 679	-41,8%

Източник: „Пристанище Варна“ ЕАД

От началото на настоящата пазарна година до момента през „Пристанище Бургас“ ЕАД, опериращо на терминал Бургас – Изток 1, са изнесени 9,3 хил. тона пшеница и 3,2 хил. тона ечемик, а експорт на рапица не е реализиран.

По предварителни данни на НСИ, през периода юли 2015 г. – март 2016 г. от страната са изнесени общо 2 838,4 хил. тона пшеница, 421,1 хил. тона ечемик и 294,3 хил. тона рапица. Спрямо аналогичния период на предходната пазарна година, експортът на пшеница се увеличава с 6,2%, докато при този на ечемик и рапица се отича намаление, съответно с 19,3% и 36,7%.

Основни зърнени и маслодайни култури - царевица и слънчоглед (пазарна година, стартираща през м. септември)

През последната седмица „Пристанище Варна“ ЕАД не отчита износ на царевица и слънчоглед. Общо за периода 01.09.2015 г. – 19.06.2016 г., експортът на царевица през порта е с 46,6% под нивото от същия период на предходната пазарна година, а този на слънчоглед – с около 40%.

Износ на царевица и слънчоглед от „Пристанище Варна“ ЕАД, тона

Продукти	01.09.2014 – 19.06.2015	01.09.2015 – 19.06.2016	Изменение
царевица	1 087 692	581 339	-46,6%
слънчоглед	203 271	121 727	-40,1%

Източник: „Пристанище Варна“ ЕАД

През „Пристанище Бургас“ ЕАД засега не е отчетен износ на царевица и слънчоглед.

По предварителни данни на НСИ, общият износ на царевица за периода септември 2015 г. – март 2016 г. е в размер на 895,8 хил. тона, а този на слънчоглед – 432,6 хил. тона, съответно с 52,1% и 38,7% по-малко на годишна база.

Вносът на зърнени и маслодайни култури традиционно е ограничен, като от 01.07.2015 г. до 19.06.2016 г. не е осъществяван такъв през наблюдаваните пристанищни терминали във Варна и Бургас.

2.2 Плодове и зеленчуци

По предварителни данни на НСИ, през първото тримесечие на 2016 г. в страната са внесени 67 хил. тона пресни зеленчуци и 66,1 хил. тона пресни плодове, съответно с 5,8% и с 3,7% повече спрямо същия период на 2015 г.

Най-голям принос за увеличението на общия внос на пресни зеленчуци има ръстът на доставките на домати, краставици, моркови и тикви - с между 27,9% и 49,7%. Сред традиционно внасяните в големи количества зеленчуци, намаление на вноса се наблюдава при зелето и картофите, съответно с 3,2% и 33,1%.

При пресните плодове водещ е вносът на видове, каквито не се произвеждат в страната, като цитрусови плодове и банани. Съществен дял заемат и доставките на ябълки, които намаляват с 3% спрямо аналогичния период на 2015 г. Намаление се отчита и при импорта на дини, черупкови плодове, дюли, пъпеши и малини, в рамките на 18,6 – 88,1%. От друга страна, нарастване на годишна база се наблюдава при вноса на ягоди – с 88,4%, череша (над два пъти) и праскови (три пъти), но като цяло количествата са минимални.

Внос и износ на пресни плодове и зеленчуци през периода януари - март 2016 г., сравнено със същия период на 2015 г., тона

Поток	Продукти	януари - март 2015 г.	януари - март 2016 г.	Изменение
Внос	пресни зеленчуци	63 299	66 992	5,8%
	пресни плодове	63 784	66 122	3,7%
Износ	пресни зеленчуци	4 603	5 116	11,1%
	пресни плодове	8 645	9 178	6,2%

Източник: данни на НСИ (предварителни данни за 2015 г.), обработени от МЗХ

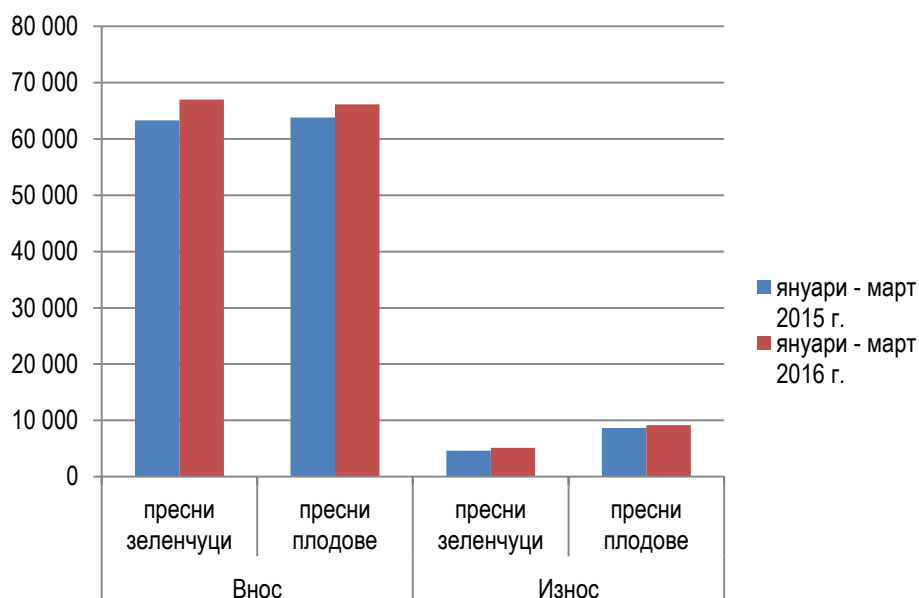
Бележка: „пресни зеленчуци“ включва търговията по тарифни кодове от 07010000 до 07099990, а „пресни плодове“ – търговията по тарифни кодове от 08010000 до 08109075.

През периода януари – март 2016 г. износът на пресни зеленчуци бележи ръст от 11,1% спрямо същия период на 2015 г., до 5,1 хил. тона, а този на пресни плодове – с 6,2% до 9,2 хил. тона.

Сред основните зеленчуци, най-значително увеличение на износа се наблюдава при тиквите – над три пъти, следвано от това при зелето, пипера и доматиите – с между 10,6% и 38,7%. Износът на лук и картофи намалява значително на годишна база, съответно със 76,4% и 91,9%, а този на краставици и корнишони – с 0,7%.

Увеличението на общия износ на пресни плодове през периода януари – март 2016 г. се дължи основно на регистрирания ръст при цитрусовите плодове и бананите (представляващ реекспорт). От произвежданите в страната плодове най-голямо нарастване спрямо първото тримесечие на 2015 г. се наблюдава при износа на ягоди, черупкови плодове и сливи – с между три и седем пъти и на ябълки – със 73,5%. Същевременно, при износа на грозде се отича намаление със 76,3%.

Внос и износ на пресни плодове и зеленчуци, тона

3 Цени

3.1 Зърнени и маслодайни култури

Към 15.06.2016 г. се отчита слабо седмично повишение на средните изкупни цени на слънчоглед, хлебна пшеница и царевица, в рамките на 0,7% - 2,5%, докато цената на фуражната пшеница се задържа на нивото от предходната седмица. За поредна седмица не е регистрирано изкупуване на рапица.

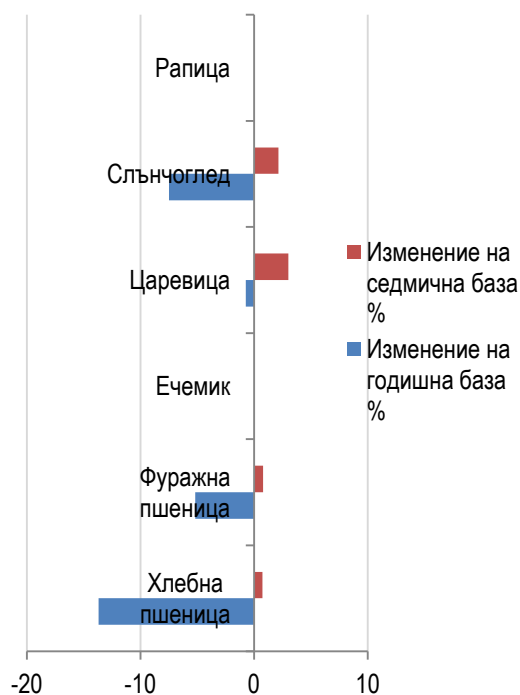
Средни изкупни цени на основни зърнени и маслодайни култури към 15.06.2016 г., сравнено с предходната седмица и със същия период на 2015 г., лв./тон без ДДС

	17.06.2015	08.06.2016	15.06.2016	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
Хлебна пшеница	313	274	278	-11,2	1,5
Фуражна пшеница	271	260	260	-4,1	0,0
Ечемик	*	*	243	-	-
Царевица	279	280	287	2,9	2,5
Слънчоглед	715	679	684	-4,3	0,7
Рапица	*	*	*	-	-

Източник: данни на САПИ ЕООД (средноседмични цени), обработени от МЗХ

* Няма данни

**Изменение на изкупните цени на основни зърнени и маслодайни култури към
15.06.2016 г.**

Изкупните цени на пшеницата и слънчогледа се движат под нивата отпреди една година, като намалението на годишна база е с между 4,1% и 11,2%, най-чувствително при хлебната пшеница. Същевременно при царевичата се наблюдава незначително поскъпване – с 2,9%.

3.2 Плодове и зеленчуци

Към 17.06.2016 г. средните цени на едро на череши, ябълки (внос), домати (оранжерийни и внос) и вносни картофи са от 3,3% (при черешите) до 14,9% (при вносните картофи) над нивата от предходната седмица.. Единствено средната цена на картофите, българско производство, остава без промяна.

Средни цени на едро на основни плодове и зеленчуци към 17.06.2016 г., сравнено с предходната седмица и със същия период на 2015 г., лв./кг

	19.06.2015	10.06.2016	17.06.2016	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
картофи (внос)	*	0,74	0,85	-	14,9
картофи	*	0,73	0,73	-	0,0
домати (оранжерийни)	1,36	1,53	1,65	21,3	7,8
домати (внос)	1,05	1,15	1,27	21,0	10,4
пипер (зелен)	*	*	*	-	-
дини	*	*	*	-	-

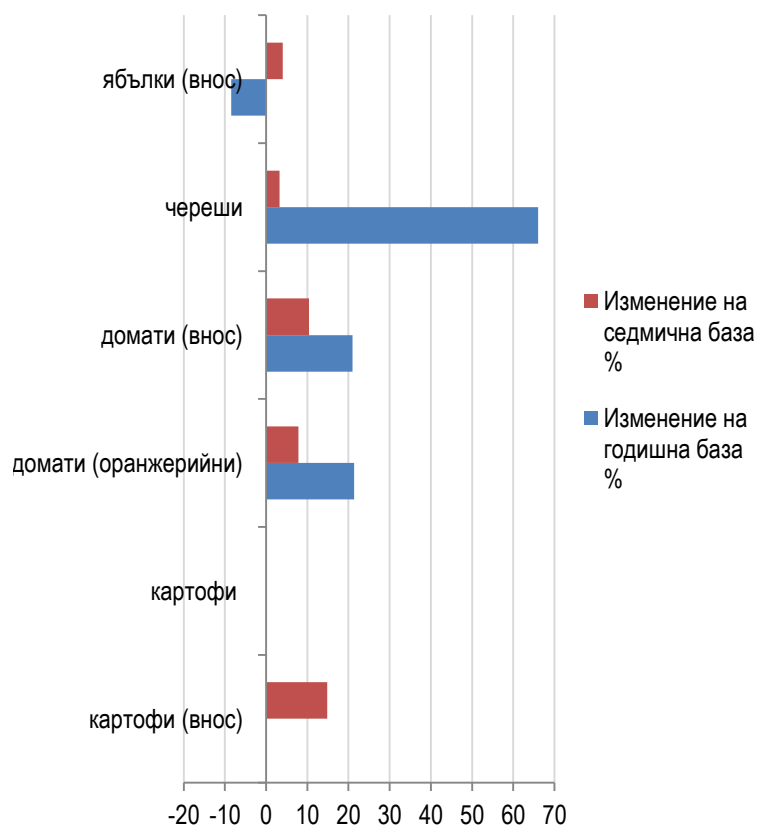
	19.06.2015	10.06.2016	17.06.2016	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
пъпеши	*	*	*	-	-
череша	1,53	2,46	2,54	66,0	3,3
ябълки (внос)	1,42	1,25	1,30	-8,5	4,0
праскови	*	*	*	-	-
сливи	*	*	*	-	-
круши	*	*	*	-	-
десертно грозде	*	*	*	-	-

Източник: данни на ДКСБТ, обработени от МЗХ

* Няма данни

Спрямо същия период на 2015 г., средните цени на вносни и оранжерийни домати се повишават, съответно с 21% и 21,3%, а при черешите се отчита по-значителен ръст – с 66%. Същевременно, при вноските ябълки се наблюдава понижение на цените с 8,5% на годишна база.

Изменение на цените на едро на основни плодове и зеленчуци към 17.06.2016 г.

4 Приложение – справки за ход на жътвата на ечемик и реколта от трайни насаждения и етерично-маслени култури по области

Справка за хода на жътвата

култура: ечемик

Област	Засети площи	Пропад- нали площи	Реколти- рани площи	% на реколт. площи	Произ- водств о	Среден добив
	дка	дка	дка	%	тона	кг/дка
Благоевград	4610	0				
Бургас	214835	0	16850	7.84%	8045	477
Варна	90780	0				
Велико Търново	84126	0	2730	3.25%	923	338
Видин	25640	0	900	3.51%	270	300
Враца	32359	0	250	0.77%	93	372
Габрово	7830	0				
Добрич	66228	0				
Кърджали	1010	0				
Кюстендил	7010	0				
Ловеч	30060	0				
Монтана	48773	0				
Пазарджик	21730	0	400	1.84%	100	250
Перник	5430	0				
Плевен	171138	0	8020	4.69%	3843	479
Пловдив	49196	0	320	0.65%	120	375
Разград	103665	100				
Русе	80784	0	380	0.47%	201.4	530
Силистра	45644	0				
Сливен	94200	1364	8500	9.16%	3671	432
Смолян	100	0				
София-град	13707	0				
София	12019	0				
Стара Загора	97937	421.58	14418	14.79%	5462	379
Търговище	49776	0				
Хасково	54160	0	9900	18.28%	4134	418
Шумен	95688	0	50	0.05%	25	500
Ямбол	126705	108				
ОБЩО	1635140	1993.58	62718	3.84%	26887.4	429

Реколта от трайни насаждения

култура: Маслодайна роза

Област	Плододаващи площи <i>/дка/</i>	Реколтирани площи <i>/дка/</i>	Получена продукция <i>/тона/</i>	Среден добив <i>/кг/дка/</i>
Благоевград				
Бургас				
Варна				
Велико Търново				
Видин				
Враца				
Габрово				
Добрич				
Кърджали				
Кюстендил				
Ловеч				
Монтана				
Пазарджик	5296	5296	2120	400
Перник				
Плевен				
Пловдив	13584	12885	6395.6	496
Разград				
Русе				
Силистра				
Сливен	165	165	41	248
Смолян				
София-град				
София	463			
Стара Загора	13350	13350	3475.9	260
Търговище				
Хасково	25	25	10	400
Шумен				
Ямбол				
ОБЩО	32883	31721	12 043	380

култура: Череша

Област	Плододаващи площи /дка/	Реколтирани площи /дка/	Получена продукция /тона/	Среден добив /кг/дка/
Благоевград	2035	1750	149	85
Бургас	16989	8480	4939	582
Варна	1205.8	717	325.7	454
Велико Търново	547.5	338.1	64.31	190
Видин	38	33	6.1	185
Враца	48.9			
Габрово	400	400	35	88
Добрич	1696.58	558	131.81	236
Кърджали	758	557	125.5	225
Кюстендил	13661	2620	359.8	137
Ловеч	473			
Монтана	345	333	96.4	289
Пазарджик	4830	3735	902	241
Перник	510.8			
Плевен	251.9	69	25.8	374
Пловдив	7877	5355	2488.89	465
Разград	1416	683	241.85	354
Русе	1102.22	421.5	96.63	229
Силистра	1336.1	867.5	298.62	344
Сливен	9010	6225	2610	419
Смолян	6			
София-град				
София	26			
Стара Загора	6166	4019	1717.3	427
Търговище	423	73	20.5	281
Хасково	952.3	769	279.34	363
Шумен	2038.2	585	205.8	352
Ямбол	559	162	68	420
ОБЩО	74702	38750	15 187	392

култура: Ягоди

Област	Плододаващи площи /дка/	Реколтирани площи /дка/	Получена продукция /тона/	Среден добив /кг/дка/
Благоевград	727	632	169.3	268
Бургас	139	108	57.25	530
Варна	33.5	11.5	0.97	84
Велико Търново	135	135	109.3	810
Видин	126			
Враца				
Габрово	75	66	45	682
Добрич	8	8	1.6	200
Кърджали	60	60	11.5	192
Кюстендил	76	31	3.1	100
Ловеч	590			
Монтана	419	359	329.2	917
Пазарджик	555	455	194	426
Перник	22			
Плевен	69			
Пловдив	2798	2580	2294.5	889
Разград	354	354	338.69	957
Русе				
Силистра	214	214	171.2	800
Сливен	615	455	149	327
Смолян	380	40	33	825
София-град				
София	857	727	338	465
Стара Загора	117	117	67.6	578
Търговище	1405	1201	554.85	462
Хасково	43.7	43.7	6	137
Шумен	325	325	87	268
Ямбол				
ОБЩО	10143	7922	4 961	626